

تاریخچه مطبوعات ایران

۳

در شماره های گذشته مجله «تحقیقات روزنامه‌نگاری» تعدادی از روزنامه ها و مجلات ایران را که پس از شهریور ۱۳۲۰ انتشار یافته‌اند معرفی کردیم .
در این شماره نیز به معرفی چند روزنامه و مجله دیگر که «پس از شهریور ۱۳۲۰ منتشر شده‌اند» می‌پردازیم .
محمود - نقیسی

کشکیات ، کاریکاتور و غیره مورد مطالعه واقع شود . در اینجا به روزنامه «باباشمل» که یکی از روزنامه های فکاهی - انتقادی - کاریکاتوری و مشهور بعد از شهریور ۲۰ است رسیده‌ایم و جای آنست که اندکی به تفصیل درباره آن گفتگو کنیم .

نخستین شماره روزنامه «باباشمل» روز ۲۵ شنبه ۲۵ فروردین سال ۱۳۲۲ در ۸ صفحه بقطع کوچک «قطع فعلی روزنامه توفیق» و به بهای ۲۵ ریال منتشر شده است . باباشمل بمعنی «لوطی و داش مشدی» است . در عنوان روزنامه نیز «مردی با کلاه که سمبل همان باباشمل است» آمده و زمینه سرلوحه های روزنامه که در آن عنوان «باباشمل» نوشته شده برنگ های مختلف سبز و آبی و قرمز و غیره چاپ شده است . از شماره دوم روزنامه این شعار «باباشمل‌نامه‌ایست مستقل و منتسب به هیچ حزب و اتحادیه و جمعیتی نیست» در بالای کاریکاتور صفحه اول به چاپ رسیده است . و این شعار از شماره هشتم زیر سرلوحه قرار گرفته است . بیشتر سرمقاله های روزنامه هفتگی «باباشمل» مربوط باوضاع سیاسی و انتقاد شدید از وضع آن زمان است . در هر شماره صفحه اول آن مخصوص کاریکاتوری می‌باشد که متناسب با اوضاع روز چاپ شده است و همین کاریکاتور ها به

بابا شمل

محل انتشار : تهران

صاحب امتیاز و مدیر : رضا گنجی

ترتیب انتشار : هفتگی

تاریخ تاسیس : ۲۵ شنبه ۲۵ فروردین ۱۳۲۲

از خصوصیات روزنامه های فکاهی آنست که با همه کس و همه چیز شوخی می‌کنند و هرعیب و نقصی را که در مسایل اجتماعی و سیاسی احساس و یا مشاهده می‌کنند آنرا به نحوی آشکار می‌نمایند .

تاریخچه روزنامه های فکاهی ایران مبحثی جالب و مفصل است و جای آن دارد که جداگانه و از نظر های مختلف مورد تحقیق و بررسی قرار گیرد . یکی از مسائلی که در این تحقیق بایستی مورد نظر قرار گیرد این است که سبک و روش و محتوی و ساینس خصوصیات مختلف روزنامه های فکاهی قبل از شهریور ۱۳۲۰ از قبیل: آدمیت ، آذربایجان ، برجیس ، تشویق ، تنبیه ، جنکل مولا ، چننه پابرهنه ، حشرات الارض ، خنده ، صورت ، ظریف ، کشکول ، ملانصرالدین ، ناهید نقش جهان ... و غیره و نیز روزنامه های فکاهی بعد از شهریور ۱۳۲۰ از قبیل: باباشمل ، توفیق ، حاجی بابا ، حاجی فیروز ، چلنگر ، علی بابا ، شنکول - شوخی ، یوبو ، دخو ،

هر چه فراموش نشدنی

قلم مای خود نویس سلطنتی
شیفرز

شیفرز مدلهای ۱۹۶۸ خود را عرضه میکند

SHEAFFER
Your assurance of the best

نمایندگی شیفرز - مؤسسه گرانف
خیابان نادری - چهارراه توأم سلطنت

باباشمل

پایان رسانیدن به بیست و نهمین شماره

دوره دوم - شماره ۱۳۸ - یکشنبه در همه جا ۴ ریال - پنجشنبه ۱۹ آذر ماه ۱۳۲۹

آید زاره - ارباب ترس ابرو جلو از مظهر جنی را از مویش و در درقانی سر برده و تمام لنگر اچه را بکند طلیدمام، الان از راه میرسد!

پاك ورك وپر وپا قرص کمتر دیدیم . چرندپرند میگفت اما گل از دهنش میبارید . ما برویچه های محل که حتی از اسم روزنامه رم میکردیم وحق داشتیم ، با میل و رغبت روزنامه او را میخریدیم و میخواندیم و لذت میبردیم . نمیدانم چه سحری در کلام این مرد بود ، چه سری در نوشته هایش بود که بقلب انسان اثر میکرد . و در پایان مقاله میخوانیم که: «ما هیچ دشمنی و عداوت شخصی با کسی نداریم و پرو پاچه مردم را نمیگیریم و همیشه گوشمان برای شنیدن حرف حق باز است و روزنامه ما روزنامه است نه روزی نامه . ثالثا روزنامه بستگی بهیچ حزب و فرقه ندارد که آنرا دستاویز کنند و بر ما بتازند ما فقط زبان مردان پاك و صاف و ساده ایم . علاوه بر این روزنامه ما بیشتر جنبه شوخی دارد و هم وطنان ما که الحمدالله همه شان شوخی سرشان میشود . مختصر این نیت ماست و امیدواریم که انشاءالله خدا یار و همت همه پاکان و لوطیان بی غلو غش همراه ما باشد .

در صفحه سوم مطالبی میخوانیم زیر عنوان: «میفرمائید چکارش بکنیم؟!»، «متابخانه» و در صفحه چهارم این مطالب آمده است: «میگویند» و «قیمت کاغذ» و در صفحه پنجم و ششم و هفتم و هشتم به ترتیب مطالب ذیل را میخوانیم: «نامه تیمسار شاه بختی به آقای ناصر شاه بختی - نقل از روزنامه مهر ایران»، «بازار»، «کلمات طول راجع بزنها»، «شیمی باباشمل»، «برهان قاطر»، «مقویم» و «محرمانه» .

سرمقاله های روزنامه زیر عنوان «درد دل باباشمل» نوشته می شده است . صفحه اول روزنامه مخصوص کاریکاتور و صفحات دیگر بدرج مطالب اختصاص داده شده است . محتوی روزنامه عبارت است از مقالات انتقادی و اشعار . از جمله مطالبی که در اغلب شماره های روزنامه دیده میشود عبارتست از «بوس»، «روزنامه»، «خبر های کشور»، «مجلس»، «از ما میپرسند»، «نیش و نوش»، «چهار عمل اصلی»، «چگونه باورم شد که نویسنده و شاعر هستم»، اشعار فکاهی بامضای مستعار «مهندس الشعرا»، «زائجه»، «لادری» «الله وردی»، «دوزخی» و «دنبالمهندسین» . چاپ شده است .

«باباشمل» مجموعا ۱۵۰ شماره انتشار یافته است . با آنکه شماره اول روزنامه باباشمل در تاریخ ۲۵ فروردین ۱۳۲۲ منتشر شده است، مع هذا با انتشار شماره ۴۸ پنجمین ۱۰ فروردین ۱۳۲۳ در زیر سرلوحه روزنامه سال دوم نوشته شده است و شرحی در این باب در صفحه هشتم روزنامه زیر عنوان «خوانندگان گرامی» آمده است و اشاره شده است باینکه با این شماره «شماره ۴۸» سال دوم نامه باباشمل شروع میشود و وعده داده

در صفحه دوم شماره اول ، سرمقاله روزنامه نوشته شده است زیر عنوان: «بیاد دخو» - داش ماهم آمدیم؟! و در سمت چپ تصویر باباشمل کشیده شده است .

سرمقاله چنین آغاز میشود: «بیاد دخو بخیر - حتما خواهید پرسید که این وقت شب چطور من بکدفعه بیاد دخو افتادم . اما آنهاییکه مثل من سن خربیره را دارند میدانند که آن قدیمها یعنی اول مشروطیت ، همان مشروطه حسابی دو سه ساله هر وقت صحبت از مشروطه و قانون بمیان میآمد ما هیچ نمی فهمیدیم مقصود چیه ، هر موقع هم از يك نفر از ما بهتران میپرسیدیم که بابا محضر رضای خدا ما را هم حالی کنید ، یکمشت حرفهای قلنبه که توش چند کلمه عربی آب نکشیده و یا سه چهار لفظ فرنگی بود بما تحویل میدادند که اصلا مطلب دستگیرمان نمیشد . بالاخره بکنفر از آن فکلیهای حسابی که ابکاش همه این فکلیها از او درس میگرفتند پیدا شد که بزبان خودمان مطلب را هم بما وهم به فکلیها حالی کرد . این بود هر وقت سرگاو تو خمره گیر میکرد بسراغ دخو می رفتیم . بینی و بین الله گلشته از علم و معرفتش داش تمام عیار بود . از آنروز تا امروز لنگه اولوطی

پیشرفت و شهرت روزنامه کمک کرده است . «باباشمل» یکی از روزنامه های فکاهی و کاریکاتوری خوب است که چون اغلب مقالات آن به زبان ساده و عوام فهم نوشته شده و دارای مطالب طنزآمیز و فکاهی و اشعار جالب انتقادی است در میان توده مردم رواج پیدا کرده و مورد استفاده بیشتر طبقات بوده است .

برای اینکه نمونه ای از سبک و روش روزنامه «باباشمل» بدست داده باشیم محتوی نخستین شماره را مورد بررسی قرار میدهیم . کاریکاتور صفحه اول بابا شمل را نشان میدهد که عصایش را در يك دست گرفته است و چپش را در دست دیگر و مردی را که سمبل ملت است نشان میدهد با لباسی پروصه و زنده که کتاب قطوری را که پشت آن «قانون اساسی» نوشته بر پشت کرده است و دنباله این کتاب «تبصره - متمم - تفسیر - متمم - متمم - نظامنامه - اختیارات تام - ماده واحده وغیره» آویزان شده است . مرد به باباشمل میگوید: «آی باباشمل بازم را هر روز سنگین تر میکنند - ببین کمرم دارد زیر این بار میشکند . و باباشمل در جواب میگوید: غصه نخور اینقدر زلم زیمبو به هر صفحه اش آویزان کنند که آخر سر ، اصلش هم پاره شود .»

شده که روزنامه با همان سبک و روش منتشر خواهد شد. ضمناً بعثت گرانی کاغذ از این شماره روزنامه روی کاغذ روزنامه چاپ شده است. سال سوم روزنامه با انتشار شماره ۹۷ «چهارشنبه اول فروردین ماه ۱۳۲۴» آغاز شده است. پس از انتشار شماره ۱۲۳ «پنجشنبه ۱۲ مهر ماه ۱۳۲۴» روزنامه ظاهراً بعثت مسافرت مدیر روزنامه «رضا گنجه» تا تاریخ پنجشنبه ۲۹ مرداد ماه ۱۳۲۶ تعطیل بوده است. در حقیقت این شماره روزنامه «یعنی شماره ۱۲۴» شماره اول دوره جدید روزنامه است یعنی «دوره دوم». در این دوره هم روزنامه با همان قطع و همان سبک و روش انتشار یافته است. شماره ۱۵۰ روزنامه باباشمل در تاریخ پنجشنبه ۱۰ اسفند ماه ۱۳۲۶ منتشر میشود. و در حقیقت این شماره آخری روزنامه باباشمل بوده و این روزنامه دیگر منتشر نشده است. شاید علت تعطیل باباشمل را از سرمقاله همین شماره آخری «شماره ۱۵۰» بتوان دریافت. سرمقاله زیر عنوان «چند کلمه!!!» نوشته شده است وزیر آن این شعر آمده:

«در این چمن چو گلی نشنود فغان مرا

کجاست برق که بردارد آشیان مرا»
و سرمقاله اینگونه آغاز میشود: «باهمین شماره سال پنجم و دوره دوم نامه باباشمل سپری شد و مرا نیز صبر و توانائی سرآمده از زمان کودکی آرزوی دل من روزنامه نویسی بود و اگر میدانستم که در این راه چقدر رنج خواهم برد و تا چه پایه تلخی و ناکامی خواهم دید اصلاً قدم نمیگذاشتم...»

هنر نو

محل انتشار: تهران
صاحب امتیاز: ا. ع. تهرانی
سردبیر: احمد شاملو
ترتیب انتشار: نامرتب
تاریخ تاسیس: سه شنبه ۶ آذر ماه ۱۳۲۸ شمسی

نخستین شماره روزنامه «هنرنو» در ۴ صفحه با قطع کوچک به بهای ۱ ریال روز سه شنبه ۶ آذر ماه ۱۳۲۸ منتشر شده است. در این شماره زیر عنوان «ما و شما و آینده» چنین می‌خوانیم: «متاسفانه باید اقرار کرد که در ایران ما موانع بیشمار سیاسی هنر را از زمان واپس ماندگی جز بوسیله‌ی یک فداکاری همراه با کوشش مداوم میسر نخواهد بود. ما، بدنبال این عقیده، برای نشر آثار هنری و آشنا ساختن مردم با هنر مرفقی دست به فعالیت شدید خود می‌زنیم و نتیجه‌ی این فعالیت‌ها را بصورت یک نامه‌ی روزانه موقتا هر دو روز یکبار در معرض انتقاد هنرپرستان

قرار میدهیم. اما راهی که ما دنبال میکنیم جز با کمک علاقمندانه‌ی شما بمقصد رسیدنی و ثمر بخش نیست و از این لحاظ برای آنکه وقفه‌ی در کار انتشار روزنامه پدید نیاید، تمام نویسندگان، تمام مترجمان را بهمکاری با خود دعوت میکنیم. این روزنامه آثاری را که در زمینه‌ی مکاتب مختلف فلسفه، نقاشی، موزیک، شعر، و انتقاد کتاب، تئاتر، سینما و جزاینها، دارای ارزش هنری، انتقادی و تبیی باشد، در صفحات خود منعکس میکند و در معرض افکار خوانندگان خود میگذارد... اینک ما و شما و آینده... روزنامه‌ی ما برای شما منتشر میشود، پس متوقع تنها ماندن نیست و منتظر است که پس از این دعوت، دست علاقمندانه‌ی جوانان بیشمار را برای همکاری بفشرد... تا آینده...»

بقیه محتوی روزنامه عبارتست از یک داستان زیر عنوان «جاپا» از جلال آل احمد، «آرزو» از آنا کره‌ئون، تصویر قامت «کاریکی از پیکر تراشان آلمانی» یک کاریکاتور انتقادی درباره گفته‌های رادیو تهران. داستان «مرد ها و خیزرانها» از احمد شاملو و بالاخره «مرغ توفان» از ماکسیم گورکی و شعر «آی آدمها» از نیما یوشیج.

با آنکه در روزنامه اعلان شده «موقتا روزهای یکشنبه و سه‌شنبه و پنجشنبه» منتشر میشود ولی می‌بینیم که شماره دوم تاریخ «پنجشنبه ۸ دیماه ۱۳۲۸» را دارد و بدین ترتیب فاصله انتشار بین شماره اول و دوم بیش از یک ماه بوده است.

شماره سوم تاریخ یکشنبه ۱۱ دیماه ۲۸ را دارد. محتوی شماره دوم از اینقرار است: «بازگشته»، «دنبال بوفکور» برای صادق هدایت، شعر ژاپنی «خارخسکها»، «خواب نیمروزی» از فرناندو گراک، قسمت اول «سکوت» از ادگار آلن پو، تصویر امتناع کار یکی از پیکر تراشان آلمان، شعر فتنوس از نیما یوشیج، شعری از مهدی حمیدی زیر عنوان «نیم‌شب» و خصایص سمفونی‌ها، «سمفونی پنجم چایکوسکی» از مسعود کریمی، محتوی شماره سوم روزنامه عبارتست از: «اشاره شعر ژاپنی»، لعنت خدا «داستان از رابرت مورل» کاریکاتوری درباره «خاموشی شهر»، افکاری در زمینه فرهنگ و هنر از «ر. گاروی»، شعر خنده از «نیما» و «بیانو زن میهمانخانه بندر» از احمد شاملو، انتقادی به شماره مخصوص مجله‌ی «لایف اندلتر» و تصویر تابستان «اثر پویی نو».

صداقت
شماره ۱
جلال آل احمد

ما و شما و آینده

چاپ

هنرنو

محل انتشار: تهران

صاحب امتیاز: ا. ع. تهرانی

سردبیر: احمد شاملو

ترتیب انتشار: نامرتب

تاریخ تاسیس: سه شنبه ۶ آذر ماه ۱۳۲۸ شمسی

نخستین شماره روزنامه «هنرنو» در ۴ صفحه با قطع کوچک به بهای ۱ ریال روز سه شنبه ۶ آذر ماه ۱۳۲۸ منتشر شده است. در این شماره زیر عنوان «ما و شما و آینده» چنین می‌خوانیم: «متاسفانه باید اقرار کرد که در ایران ما موانع بیشمار سیاسی هنر را از زمان واپس ماندگی جز بوسیله‌ی یک فداکاری همراه با کوشش مداوم میسر نخواهد بود. ما، بدنبال این عقیده، برای نشر آثار هنری و آشنا ساختن مردم با هنر مرفقی دست به فعالیت شدید خود می‌زنیم و نتیجه‌ی این فعالیت‌ها را بصورت یک نامه‌ی روزانه موقتا هر دو روز یکبار در معرض انتقاد هنرپرستان

قامت
کار یکی از پیکر تراشان آلمان

آرزو
از آنا کره‌ئون

دختر «ناتال» در سواحل «فرنگیا» صورت سنگی بر جای مانده و دختر «پائیل» بر ستونی گشت و بپوشاند.

من اما آینه‌ی میخوانم شدنا همه گدای تو در من نظر کنی. بر امانی میخوانم شد تساهه وقت فر در آغوش داشته باشم. بنسیمی میخوانم بود که دایم پستانهای سیاهت را استوار بخارم. بر که ی آبی میخوانم بود تا انجام ترا نشنودم. با عطاری که بناگرددت اغوشیو کنم. پلورانه‌ی که بگردان بر خشم و با پای افراشته شوم که پای بر سرم بگذاری.

نخستین شماره مجله «پشوتن» (پشوتن) نام پسر «کی گشتاسب» است که زرشت او را فنا ناپدید و جاودانی کرد. رجوع شود بفرهنگ معین جلد پنجم اعلام) در فروردینماه ۱۳۲۷ منتشر شده است. بیشتر مطالب این مجله مربوط به ادبیات قبل از اسلام و به خصوص مربوط به مذهب و آئین و رسوم زردشتیان می باشد. مجله بدوزبان انگلیسی و فارسی منتشر شده است و بهای تک شماره مجله ۱۰ ریال بوده است. یکی از خصوصیات مجله «پشوتن» این است که در هر ماهی که منتشر شده است درباره واژه همان ماه بتفصیل گفتگو کرده است. مثلا شماره پنجم در ماه مرداد انتشار یافته است و نخستین مقاله این شماره درباره واژه «امرداد» است و شماره هفتم در مهر ماه انتشار یافته است و نخستین مقاله درباره واژه «مهر» است. برای آشنائی بیشتر با سبک و روش مجله، محتوی شماره های ۵ و ۷ را در اینجا میآوریم:

فهرست شماره ۵ عبارتست از واژه امرداد «آقای ف آذرگشسب»، میهن پرستی، ماه امرداد «شعر از مسعود سعد سلمان»، «داستان های ملی» آقای دکتر ذبیح الله صفا ۷۰۰۰ حروف روی یک نیمه برنج، جامه سپید در مراسم سوگواری «آقای دبیر سیاقی»، آیات انجیل، شماره هفت «آقای دکتر محمد معین»، تهیه مقدمات زناشویی در بین زردشتیان «آقای کشاورز»، مزه شوهر - دیوار عظیم چین - «ترجمه ایران خانم زارع»، شهریار - ای جوان «پروین خانم نامدار» افسانه بودا - «فرد برای اجتماع» آقای دکتر د - فوبالاخره ترجمه قسمتی از کتیبه داریوش و زبان اردو مطالب بخش انگلیسی مجله عبارتست از «داستانهای ملی» از دکتر ذبیح الله صفا - اخبار ایران - افسوس و فهرست شماره هفتم عبارتست از «واژه مهر» آقای فیروز آذرگشسب «مهر» شعر از منوچهری - مهر و آئین مهر «آقای سعید نفیسی استاد دانشگاه» تهیه مقدمات و اجرای مراسم زناشویی در میان پارسیان و زرتشتیان ایران «آقای کشاورز «مدیر» - زن - ابتکار - نامه اورنگ زیب به ملا صالح - ترجمه خانم ایران زارع - جنون پیبری «داستان» ترجمه رشید امانت غصه ملا - «فرد برای اجتماع»، «دکتر د. ف.» - سنباد «آقای محمدجواد مشکور» پدر پاکستان و مطالب بخش انگلیسی عبارتست از «افسانه

های ملی» از آقای دکتر ذبیح الله صفا - ما و خوانندگان - معماری در ایران و پدر پاکستان «مربوط به مرگ محمدعلی جناح» در قسمت بالای صفحه اول هر شماره آرم کوچکی «نمونه آرم بزرگی که در پشت جلد است» چاپ شده و این سه شعار زردشت «اندیشه نیک - گفتار نیک - کردار نیک» در بالا و اطراف آرم نوشته شده است و زیر این آرم نام مجله «پشوتن»، «با حروف کوچک» آمده است. مجله «پشوتن» ۱۲ شماره «از تاریخ فروردین ماه ۱۳۲۷ تا اسفند ماه ۱۳۲۷» منتشر گردیده و پس از آن برای همیشه تعطیل شده است.

چنگ

محل انتشار: تهران

صاحب امتیاز: روح الله خالقی

مدیر و سردبیر: لطف الله مفخم پایان

ترتیب انتشار: سه ماه یکبار

تاریخ تاسیس: فروردین ۱۳۲۵

نخستین شماره مجله «چنگ» در فروردین ماه ۱۳۲۵ در ۲۰ صفحه منتشر شده است. برای آشنائی با سبک و روش و هدف مجله قسمتهائی از نخستین مقاله شماره اول را که زیر عنوان «هدف و روش مجله» نوشته شده است نقل می نمائیم.

در آغاز چنین میخوانیم: «مدهاست که وجود مجله ای برای نشر افکار استادان هنر و هدایت علاقمندان بموسیقی احساس می شد ولی با وجود تلاش و کوششی که برای ایجاد و نشر آن بعمل می آمد یا بجهائی توفیق حاصل نمیگردید. اینک با کمک انجمن موسیقی ملی و زحمت عده ای از علاقمندان این مجله با بعرضه ظهور میگردد. باشد که بسهم خود در توسعه موسیقی و مخصوصا موسیقی ملی مصدر خدمتی گردد. اینکه بین صنایع مستظرفه موسیقی را در نظر گرفتیم مقصود نه آنستکه تنها در اطراف این موضوع بحث و گفتگو کنیم بلکه از آنجائیکه هدف این انجمن ترقی موسیقی است و از بسیاری جهات موسیقی با سایر هنر های زیبا ارتباط دارد. لذا بیشتر هم خود را از آنجهت در این راه صرف می کنیم که اولاً بکار ما بیشتر ارتباط دارد و ثانیاً در اثر بی اطلاعی و یا سلیقه خاص، عده ای از موسیقی ملی دست شسته و آنرا ناچیز می شمردند و ما سعی خواهیم کرد اهمیت موسیقی خود را با این مجله ثابت کنیم. ما در عین علاقمندی بموسیقی ملی با آشنائی بموسیقی غربی که امروز جنبه بین المللی دارد نیز موافقیم زیرا که به معنای واقعی موسیقی پی برده ایم ولی دیگران بدون فکر و اطلاع انتقاد میکنند، مقایسه می کنند و بالاخره دستور

پشوتن

پژوهشگاه عام انسانی و مطالعات فرهنگی
پنل جامع علوم انسانی

آمد خجسته مهرگان عید بزرگ خروان
نارنج و ناروارغوان آورد از هر ناچه
مهرجری

آهنگ ابوالحسن صبا و موسی معروفی .
رنك چهارگاه « سازنده آهنگ مرحوم حسین
سنجری » رقص سنگین « سازنده آهنگ آقای
خالقی » رنك شوشتری « سازنده آهنگ مرحوم
درویش خان » تمرین زیبا و رنك ابوعطا
« سازنده آهنگ فروتن راد و منصوری » تعزیه
یا مربی آوازه خوان « نگارش آقای موسی
معروفی » ، « آهنگ های محلی - نگارش آقای
لطفاله مبشری » ، « هنرمندان را بشناسید » ،
« خط موسیقی را فرا گیرید » ، « نکته ای چند
راجع بناتر » ، « نگارش دوشیزه بدری وزیری »
آلین نامه کمیسیون فنی و بالاخره گزارش
انجمن موسیقی ملی و فهرست شماره ۴ عبارتست
از : این شعر سعدی در پشت جلد آمده است .

« همچو چنگم سرتسلیم و ارادت در پیش -
تو بهر زخمه که خواهی بزن و بنوازم »

« يك پیشنهاد مفید بقلم آقای خالقی » ،
چنگ شكسته « بقلم آقای مفتاح » ، « مرك
فارابی » از کتاب زینة المجالس ، « معالجه
بوسیله موسیقی » اقتباس از نامه شهربانی
« آیا موسیقی ایرانی را باید به موسیقی
بین المللی بدل کرد ؟ » بقلم آقای مهدی برکشلی
رنك اصفهان « ساخته مرحوم درویش خان » ،
« جام جهان بین » ، « سه گاه » ، « ساخته آقای
خالقی - شعر از حافظ » ، « پیش در آمد
شوشتری » ساخته آقای موسی معروفی « جمال
شناسی از نظر موسیقی » ترجمه آقای منوچهر
محمودی ، « هنرمندان را بشناسید » ، « کسینیا -
زارینا و رقص شرقی » بقلم آقای مفتاح ، « خط
موسیقی را فرا گیرید » ، « ارتباط موسیقی با
شعر » ، بقلم آقای حسن مظاهری - تاثیر
موسیقی در حیوانات « اقتباس از اطلاعات
هفتگی » ، اهمیت سرود و موسیقی در دوره
هخامنشی « از کتاب خصال کوروش » ، شعری
از آقای رهی معیری ، آنتوان روبینستین
« غزلی پروژن آه سحر » از آقای حسن احسان
فصیحی شیرازی .

مجله با دونوع کاغذ منتشر میشود است
و بهای آن با کاغذ روزنامه ۱۵ ریال و با کاغذ
اعلا ۲۰ ریال بوده است . در صفحه ۱۹ شماره
چهارم که در دیماه ۱۳۲۵ منتشر شده است
در يك کادر مستطیل شکل چنین میخوانیم :
« با انتشار این شماره سال اول مجله پایان
مییابد ، متأسفانه برائز گرفتاری زیاد ادامه
این خدمت برآیم میسر نیست . موفقیت
آقای خالقی و سایر کارمندان مجله را برای
ادامه انتشار آن از خداوند خواستارم . »

لطفاله مفخم پایان

ظاهرا با کناره گیری مدیر و سردبیر
مجله « لطفاله مفخم پایان » مجله چنگ برای
همیشه تعطیل شده است

خواننده میرساند و در پایان میخوانیم که
« شك نیست که ما ضمن بحث و گفتگو از هنر
بیشتر هم خود را برای موسیقی ملی و راههای
عملی جهت پیشرفت و ترقی آن مصروف
خواهیم داشت و غیر از طرق فوق هرگونه
پیشنهاد و راهیکه مقرر نمیشود باشد با کمال
خوشوقتی و امتنان می پذیریم . »

برای آشنائی بیشتر خوانندگان محتوی
شماره های ۱ و ۴ را در اینجا میآوریم :
شمار نخستین شماره این شعر است که در
پشت جلد مجله آمده :

رباب و چنگ بیانك بلند میگویند
که گوش هوش به پیغام اهل راز کنید

فهرست شماره اول عبارتست از : « هدف
و روش مجله » ، « نامه آقای علینقی وزیری »
« آداب نوازندگی و آداب کنسرت شنیدن -
نگارش آقای روح الله خالقی » ، دو غزل از
آقایان « دکتر لطفعلی صورنگر و رهی معیری »
هنرمند متعلق به جامعه است « نگارش آقای
خالقی » ، سازها را بشناسید « تار » نقل از
کتاب « ساز شناسی آقای علینقی وزیری » ،
هنرمندان را تشویق کنید نگارش آقای منوچهر
محمودی رنك بیات ترك و رنك دشتی ، سازنده

می دهند . مثلا بعضی ها که اصرار در تظاهر
بتجدد دارند خود را بموسیقی غربی راغبتر
نشان میدهند و آنها که افراطیتر هستند از
موسیقی ایرانی نیز ابراز تنفر می کنند در
صورتیکه اغلب آن ها فقط از موسیقی جاز
لذت می برند آنها بشرط اینکه بساط رقص
درمیان باشد ! و در غیر این صورت همین موسیقی
یعنی جاز برای آنها خسته کننده است :
بدین ترتیب موسیقی نزد این قبیل مردم
وسیله ایست برای نیل بمقصود دیگری !
اینها علاوه بر اینکه حقیقت موسیقی کلاسیک
اروپائی را نمی فهمند ، مایل بفهمیدن آن
نیز نیستند . در اینحال چگونه ممکن است
از موسیقی ایرانی که در مقام خود نیز قوه
فهم و ادراک کاملی لازم دارد لذت برند . چون
هیئت تحریریه این مجله معتقد هستند که
این بی علائقی نتیجه بی اطلاعی از این علم بزرگ
است لذا مصمم هستند حتی المقدور با ساختن
و انتشار قطعات و نشر مقالات برای معرفی
و نشان دادن اهمیت موسیقی ملی تاجائیکه
ممکن است کوشش نمایند ... »

سپس در دنباله این مقاله طرقتی را که
برای نیل باین منظور در نظر گرفته اند باطلاع